

RESOLUCIÓ

2.5.A No-discriminacions

DRET A L'ESPORT
CIUTAT EQUITATIVA

ANTECEDENTS

Descripció dels fets objecte de la queixa

En data 19 de gener de 2025 la persona interessada va presentar una queixa davant aquesta Sindicatura en què exposava el següent:

- Era usuària d'un centre esportiu municipal (CEM). Es trobava en la franja d'edat entre 61 i 64 anys i en situació d'atur.
- Considerava discriminatòria la mesura que s'hi aplicués una bonificació del 40% de la quota a les persones aturades d'entre 25 i 60 anys.
- Durant l'any 2024 s'havia deixat d'aplicar la bonificació a les persones d'entre 61 i 64 anys per la via de fet i, per tant, sense suport jurídic. Arran de la intervenció de la Sindicatura en aquesta qüestió, se li van retornar els imports abonats indegudament.
- L'Ordenança de preus públics dels CEM aprovada per a l'any 2025 recull la bonificació a les persones en situació d'atur en edats compreses entre 25 i 60 anys. Considerava que aquella mesura era discriminatòria, atès que les persones de la franja d'edat d'entre 61 i 64 anys, en la mateixa situació d'atur, per accedir a algun tipus de bonificació havien d'acreditar tenir la targeta rosa, que té en compte els ingressos bruts totals de la unitat familiar i no només la situació d'atur.

Actuacions fetes

Admesa a tràmit la queixa, la Sindicatura va iniciar la instrucció de l'expedient. Va estudiar els fets i la legislació aplicable, amb la finalitat de valorar si s'havien aplicat els principis de bona administració per a la salvaguarda dels drets fonamentals a la ciutat.

Després d'examinar el contingut de la queixa i la documentació aportada per la persona interessada, es va considerar convenient dirigir-se a l'[Institut Barcelona Esports](#) i a la [Direcció de Serveis Jurídics](#) per tal de conèixer les intervencions fetes en relació amb la queixa presentada.

El dia 27 de gener de 2025 es va sol·licitar a aquests organismes la informació necessària per a l'estudi de la queixa.

Resposta dels òrgans afectats

Els dies 2 i 15 de maig de 2025 aquesta Sindicatura va rebre la informació sol·licitada. Els escrits exposen els criteris d'atorgament d'ajuts a persones en situació d'atur i justifiquen la redefinició del grup diana d'aquests ajuts, que exclou les persones aturades en una franja d'edat d'entre 61 a 64 anys.

CONSIDERACIONS

1. El principi d'igualtat i no-discriminació en l'àmbit tributari

En l'àmbit tributari, la igualtat és un principi que ha d'inspirar el sistema tributari i suposa **l'obligació de les administracions tributàries de gravar per igual les persones obligades tributàries que es trobin en la mateixa situació, i desigualment aquelles que estan en situacions diferents.**

L'article 150.1 del Reglament de serveis de les corporacions locals, de 17 de juny de 1955, estableix el principi bàsic d'igualtat de totes les persones usuàries en les tarifes dels serveis, excepte les reduccions que atenguin únicament la capacitat econòmica, com preveu l'apartat 2 de l'article citat.

Article 150

1. La tarifa de cada servei públic de la corporació ha de ser igual per a tots els qui rebin les mateixes prestacions i en les mateixes circumstàncies.
2. No obstant això, es poden establir tarifes reduïdes en benefici de sectors personals econòmicament febles.

Així, totes les persones usuàries han de pagar la mateixa quantitat pels serveis municipals que utilitzen com a conseqüència de la igualtat proclamada en l'article 14 en connexió amb l'article 31.1 de la Constitució espanyola. Això no significa una uniformitat absoluta, atès que **es pot admetre un tracte diferent, com ara tarifes reduïdes o bonificades**, quan hi concorren circumstàncies que estan legalment previstes i a favor de sectors econòmicament desafavorits.

En aquest sentit, els preus públics que s'apliquen als serveis de prestació voluntària i recepció no obligatòria, com ara els CEM, estan regulats en el Reial decret legislatiu 2/2004, de 5 de març, pel qual s'aprova el text refós de la Llei reguladora de les hisendes locals (TRLHL). L'article 44 determina que, **excepcionalment i per motius socials, benèfics, culturals o d'interès públic, es poden fixar preus públics per sota del límit de cost**.

Reforçant això, en l'àmbit esportiu, l'article 3.2.t del Decret legislatiu 1/2000, de 31 de juliol, pel qual s'aprova el text únic de la Llei de l'esport recull, com a principi rector, el de fomentar que els organismes competents estableixin bonificacions, beneficis i exempcions tributàries per afavorir el desenvolupament de l'esport.

En aquest sentit, **la Comissió de Govern municipal, en data 18 de desembre de 2024, va aprovar els preus públics per a l'any 2025** i successius per als serveis dels equipaments dels districtes i les instal·lacions esportives municipals, en els quals s'ofereixen tarifes bonificades, entre d'altres, a les persones en situació d'atur d'entre 25 i 60 anys.

D'altra banda, **les persones desocupades de 61 anys o més, per gaudir d'algun tipus de bonificació** han de ser titulars de la targeta rosa reduïda o gratuïta. Per tenir

accés a aquesta targeta és determinant la capacitat econòmica de la unitat familiar de què formin part.

Membres unitat fam.	Ingressos (fins a)	Targeta a la qual s'opta
1	9.240,00 €	Gratuïta
1	18.480,00 €	Reduïda
2	18.480,00 €	Gratuïta
2	36.960,00 €	Reduïda
3	27.720,00 €	Gratuïta
3	55.440,00 €	Reduïda
4	36.960,00 €	Gratuïta
4	73.920,00 €	Reduïda

En canvi, **les persones en situació d'atur en edats entre 25 i 60 anys, per acollir-se a la bonificació** únicament han d'acreditar que estan inscrites com a demandants d'ocupació a l'Oficina de Treball en el moment de presentar la sol·licitud.

2. La justificació municipal de la mesura

El consistori sosté que, d'acord amb l'article 2.1.b del TRLHL, els preus públics no tenen la consideració de tributs i, per tant, el seu fonament no és únicament la capacitat econòmica de les persones obligades a satisfer-los.

Tot i això, cal tenir en compte els principis d'intervenció de les administracions públiques per dur a terme una activitat, establerts en l'article 4 de la Llei 40/2015, d'1 d'octubre, del règim jurídic del sector públic:

1. Les administracions públiques que, en l'exercici de les seves competències respectives, estableixin mesures que limitin l'exercici de drets individuals o col·lectius o exigeixin el compliment de requisits per a la realització d'una activitat, han d'aplicar el principi de proporcionalitat i elegir la mesura menys restrictiva, motivar la seva necessitat per a la protecció de l'interès públic, així com justificar la seva adequació per aconseguir les finalitats que es persegueixen, **sense que en cap cas es produeixin diferències de tracte discriminatòries**. Així mateix, han d'avaluar periòdicament els efectes i resultats obtinguts.

Segons els informes municipals, la definició dels grups de persones beneficiàries de les bonificacions hauria de respondre als **objectius perseguits per aquestes bonificacions. Aquests objectius podrien ser de caràcter econòmic, però també de foment de l'ús de les instal·lacions de determinats col·lectius** o qualsevol altre degudament justificat, i això per donar compliment a l'article 44.2 del TRLHL, que disposa:

Quan hi hagi **raons socials, benèfiques, culturals o d'interès públic** que així ho aconsellin, l'entitat podrà fixar preus públics per sota del límit previst en l'apartat anterior [en relació amb el cost del servei].

Segons consta en el document "Proposta de preus públics 2025 de les Instal·lacions Esportives Municipals de Barcelona", elaborat per l'Institut Barcelona Esports (IBE), pel que fa a les **persones en situació d'atur**, després de quinze d'anys d'aplicació de la mesura i davant d'un percentatge d'atur a la ciutat del 7,7%, s'han revisat els criteris d'atorgament dels ajuts i s'ha redefinit el grup diana centrant-se en la part de la població en què avui dia es concentra el 74% del col·lectiu (segons dades del perfil d'atur registrat a Barcelona facilitades pel Departament d'Estudis de la Gerència d'Economia i Promoció Econòmica de l'Ajuntament de Barcelona), atès que **una part de les persones aturades per raó d'edat es poden derivar a altres quotes** i programes que ja s'estan portant a terme als CEM.

PERFIL DE L'ATUR REGISTRAT A BARCELONA SETEMBRE DEL 2024

Atur registrat		% s/ total
ATUR REGISTRAT TOTAL	62.344	100%
Edat:		
25-34 anys	11.604	18,6%
35-44 anys	13.528	21,7%
45-59 anys	23.711	38,0%
	48.843	78,3%

L'IBE identifica que el percentatge de persones en situació d'atur més elevat és el situat entre 25 i 60 anys i manifesta la voluntat de fomentar l'ús de les instal·lacions entre el col·lectiu més nombrós de persones en situació d'atur que, per les seves circumstàncies

especials, podrien deixar de ser usuàries de les instal·lacions esportives municipals. D'aquesta manera, acrediten les raons socials i d'interès públic que han donat lloc a establir aquests nous límits en les bonificacions.

Segons l'informe municipal, se suposa que les persones aturades d'entre 25 i 60 anys són més vulnerables perquè es troben en un moment vital que, amb caràcter general, és econòmicament expansiu i on les despeses creixen de forma exponencial (accés a l'habitatge, càrregues familiars, etc.). Per això, entenen que n'hi ha prou amb acreditar que es troben en situació d'atur per calcular que la renda familiar, amb menys ingressos i les mateixes despeses, no supera determinats llindars.

Consideren que, en canvi, en la franja de persones aturades de 61 anys o més, la majoria de persones ja han acabat de pagar la seva llar i tenen menys càrregues familiars. Acrediten aquesta diferència amb estudis sobre habitatge, estructura familiar i envelliment a Catalunya i a Barcelona.

En aquest sentit, per la seva rellevància, citen els estudis següents:

- [L'informe de la PAH sobre l'emergència habitacional a Catalunya.](#)
- [L'informe sobre el dret a l'habitatge aprovat pel Ple del Consell de Treball, Econòmic i Social, del maig del 2021.](#)
- [La mesura de govern de l'Ajuntament de Barcelona "Estratègia sobre canvi demogràfic i envelliment: Una ciutat per a tots els cicles de vida \(2018-2030\)".](#)

Afegeixen que una de les raons d'interès social que s'ha tingut en compte és que l'expedient d'aprovació dels preus públics ha tingut en compte les disponibilitats pressupostàries i la necessitat de limitar el grup de persones per ajustar-s'hi i, en aquest sentit, s'ha optat pel grup més nombrós de persones afectades.

Així mateix, justifiquen la limitació en el fet **que aquella franja d'edat queda fora de poder gaudir d'altres programes que donen dret a bonificacions similars**, tot i que els requisits que es requereixin per ser beneficiari d'un o altre programa puguin ser diferents.

En canvi, **el col·lectiu de persones de més de 60 anys poden ser beneficiàries de la targeta rosa gratuïta o bonificada**, que els donaria dret a una bonificació de la quota d'abonament als CEM.

Després d'analitzar els estudis citats pel consistori, aquesta Sindicatura considera que l'Ajuntament pot trobar en aquests documents una base raonable per argumentar que el col·lectiu de més de 60 anys en atur presenta, de mitjana, menys vulnerabilitat socioeconòmica que el de 25-60 anys. Els arguments es basen en el següent:

- Millors pensions i trajectòries laborals.
- Més propietat d'habitatge (i menys deutes).
- Menys càrregues familiars i necessitats vitals més estables.

3. Valoració de la justificació de la mesura

Convé recordar que la discriminació prohibida per l'article 14 de la Constitució i per altres normes, com ara la Llei 19/2020 d'igualtat de tracte i no-discriminació, no només es dona quan hi ha un tracte desfavorable per raó d'origen, sexe, edat, etc., sinó també quan hi ha una **diferenciació arbitrària sense justificació raonable**.

Per tant, aquest tractament desigual pot ser il·lògic o arbitrari si no hi ha cap raó que justifiqui per què només a les persones de més de 60 anys se'ls exigeix acreditar la capacitat econòmica, i pot ser discriminatori indirectament si, com a resultat pràctic, persones igualment vulnerables queden excloses injustificadament de la bonificació.

En aquest punt, és important recordar que, com hem anat apuntant, des del punt de vista jurídic no tota diferència de tracte entre col·lectius constitueix una discriminació. El principi d'igualtat, recollit tant en l'àmbit constitucional com en el dret europeu, permet establir tractaments diferenciats sempre que responguin a una finalitat legítima, tinguin una justificació objectiva i raonable, i siguin proporcionals als fins perseguits.

En aquest cas, des del nostre punt de vista, l'Ajuntament justifica la mesura amb diversos arguments que compleixen aquests requisits:

- **L'objectiu perseguit és clarament legítim:** es vol fomentar l'ús de les instal·lacions esportives entre el col·lectiu de persones aturades que, per les

seves circumstàncies econòmiques i vitals, tenen un risc més elevat d'exclusió d'aquest tipus d'activitats. Les dades municipals mostren que el 74% de les persones aturades es concentren en la franja d'edat entre 25 i 60 anys. A més, aquestes persones sovint tenen més despeses associades a càrregues familiars, hipoteques o altres obligacions i no poden accedir a altres mecanismes de suport social com la targeta rosa, reservada a persones més grans de 60 anys amb rendes baixes.

- **La diferenciació es fonamenta en criteris objectius i raonables.** Els estudis aportats per l'Ajuntament sobre estructura familiar, habitatge i envelliment a Catalunya i Barcelona posen de manifest que, en termes generals, les persones de més de 60 anys tenen menys càrregues econòmiques i poden accedir a altres vies de bonificació. Per tant, es considera que la necessitat d'una ajuda addicional és més elevada en el col·lectiu de menys edat.
- **La mesura no comporta una exclusió absoluta de les persones de més de 60 anys en situació d'atur.** Aquestes poden accedir igualment a la bonificació si disposen de la targeta rosa, la qual té en compte el nivell de renda familiar. Això suposa una forma d'acció positiva en què s'orienten els recursos públics a les persones més vulnerables dins d'aquest grup d'edat, sense excloure-les de forma generalitzada.
- **La mesura compleix amb el principi d'igualtat material,** que implica tractar igual allò que és igual i diferent allò que és diferent. El disseny d'aquest sistema de bonificacions respon a una realitat social diferenciada entre col·lectius i busca donar una resposta ajustada a les seves necessitats específiques.

Per tot això, es pot concloure que, al parer d'aquesta institució, **no ens trobem davant d'una discriminació sinó davant d'una diferenciació de tracte objectivament justificada, raonable i proporcional** als objectius d'interès públic que persegueix la política municipal.

DECISIÓ

D'acord amb el que disposen l'article 143 de la Carta municipal de Barcelona i el reglament que regula la Sindicatura de Greuges de Barcelona, aquesta institució té com a missió valorar si s'ha produït un greuge. Considerats els fets i les normes aplicables, conclou que, en aquest cas, **l'actuació de l'Institut Barcelona Esports ha estat ajustada a dret, ja que la tarifa bonificada dels CEM per al col·lectiu de persones d'entre 25 i 60 anys es pot considerar objectiva, raonable i proporcional.**

Aquesta resolució es comunicarà a l'òrgan municipal competent, se'n donarà compte al Plenari del Consell Municipal en l'informe anual reglamentari i s'informarà la persona interessada del seu contingut.

Aquesta resolució s'emmarca dins el compromís de l'Ajuntament de Barcelona amb els **objectius de desenvolupament sostenible (ODS)**, d'acord amb la mesura de govern sobre l'Estratègia d'impuls de l'Agenda 2030. Concretament, es relaciona amb l'objectiu 3 **"Garantir una vida sana i promoure el benestar per a totes les persones a totes les edats"**.